

Uge 6 Kapitel 2. EU's institutioner og kompetencer og deres praksis - set i henhold til bestemmelserne i Lissabon-traktaten (TEU og TEUF)

14. februar 2013

10:15

TEU- traktaten om den europæiske union

Forelæsning d. 7. februar 2013, Kompetencetildeling

Se slide 02 om kompetencedeling i EU-ret mappe

Traktaterne sætter de **indholdsmæssige** rammer.

Det er institutionernes opgave at udføre arbejdet i overensstemmelse med de indholdsmæssige rammer

Traktaterne er en hjemmel (som er blevet tildelt)

TEU artikel 5 (1):

Afgrænsningen af unionens beføjelser er underlagt princippet om kompetencedeling.

Udøvelsen af unionens beføjelser er underlagt nærhedsprincippet og proportionalitetsprincippet.

Vi kan opstille det på den måde at:

Medlemsstaten ---> kompetencedeling "Hvad har vi givet væk af beføjelser" (afgrænsningen) Heri indgår kompetencekategorierne----> union----->udøvelse-----> nærhedsprincippet, og proportionalitetsprincippet

Man kan afgive kompetencer på forskellige måder.

På nogle områder har unionen **enekompetence**

På nogle områder er der en **delt kompetence**, mellem EU og medlemsstaterne

På nogle områder er der **fælles kompetence**.

Derudover er der **supplerende kompetence**

Hvornår har unionen **enekompetence**? TEUF artikel 2 (1)

1. Når Unionen i traktaterne tildeles enekompetence på et bestemt område, er det kun Unionen, der kan lovgive og vedtage juridisk bindende retsakter, og medlemsstaterne har kun beføjelse hertil efter bemyndigelse fra Unionen eller med henblik på at gennemføre EU-retsakter.

Det er kun unionen, der kan lovgive og vedtage juridisk bindende retsakter. Men medlemsstaterne kan, **efter bemyndigelse fra unionen**, også tildeles kompetence, vel og mærke til at gennemføre EU-retsakter.

Unionens enekompetencer ses ved TEUF artikel 3.

1. Unionen har enekompetence på følgende områder:

a) toldunionen

b) fastlæggelse af de konkurrenceregler, der er nødvendige for det indre markeds funktion

c) den monetære politik for de medlemsstater, der har euroen som valuta

d) bevarelse af havets biologiske ressourcer inden for rammerne af den fælles fiskeripolitik

e) den fælles handelspolitik.

2. Unionen har ligeledes enekompetence til at indgå internationale aftaler, når indgåelsen har hjemmel i en lovgivningsmæssig EU-retsakt, eller når den er nødvendig for at give Unionen mulighed for at udøve sin kompetence på internt plan, eller for så vidt den kan berøre fælles regler eller ændre deres rækkevidde.

Hvornår har unionen **delt kompetencer** ?

TEUF artikel 2(2)

Både medlemsstaterne og unionen kan lovgive og vedtage juridisk bindende retsakter.

- Processen (TEUF art. 294)

Budget

Forfatningsmæssigt

Søgsmålskompetence

- Annullation TEUF art. 263
- Passivitet TEUF art. 265
- Udtalelse TEUF 218 (2).

- Det Europæiske råd

TEU art. 15(2):

Det Europæiske Råd består af

- medlemsstaternes stats- og regeringschefer samt af
- sin formand og Kommissionens formand.

Unionens højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik deltager i dets arbejde.

Det Europæiske råd er omfattet af princippet om repræsentativt demokrati, idet medlemsstaterne repræsenteres af deres stats eller regeringschefer, der selv er demokratisk ansvarlige på det nationale plan, jf. unionstraktatens art. 10, stk. 2.

Det Europæiske råd er sammensat af medlemsstaternes stats og regeringschefer, sin egen formand samt kommissionens formand.

Sammensætning:

- Stats og regeringschefer
- Formanden (Van Rompuy)
- Kommissionens formand
- Fru FUSP

Afstemning:

- Konsensus TEU 15, (4) → Samtykke, enighed, overensstemmelse osv.
- Simpelt flertal
- Kvalificeret flertal.

TEU art. 15(1):

Det Europæiske Råd

- tilfører Unionen den fremdrift, der er nødvendig for dens udvikling, og
- Fastlægger dens overordnede politiske retningslinjer og prioriteter.

Særlige embeder i institutionerne ("personelle" institutioner)- Formænd

Alle EU's institutioner har et overhoved/formand

Parlamentet har en formand og et præsidium, der skal vælges blandt sine medlemmer. Det europæiske råd må gerne kalde formanden ind til at blive hørt.

Det europæiske råds formand, er samtidig EU's præsident. Denne må ikke have nogen som helst sammenkobling med nogle af de nationale parlamenter.

Det skal ikke nødvendigvis være en unionsborger, men dette er dog meget sandsynligt.

Det er udelukkende det europæiske råd, der har kvalifikation til at afsætte formanden/præsidenten.

Formanden sidder 2 og et halvt år ad gangen. Han/hun skal sikre fremdrift, sammenhold, samarbejde og koordination samt konsensus. Derudover skal han rapportere til parlamentet via en obligatorisk rapport.

Det Europæiske råds opgave er at udstede overordnede politiske retningslinjer.

Rådets formand: Skifter efter hvilken afdeling/område, vi taler om. Rådet har som nævnt før forskellige sammensætninger. Formandskabet er tildelt et land ét år ad gangen, med ligelig rotation.

Rådet vedtager love sammen med parlamentet i en rådgivningsprocedure.

Kommissionens formand: TEU art. 17(6) Træffer afgørelser om organisationen rent internt (kommissionen skal optræde sammenhængende og effektivt) Han udnævner desuden næstformænd og fastlægger retningslinjerne for Kommissionens udøvelse af sine hverv.

Hr. og fru FUSP: TEU art. 18(1)

Det europæiske råd udnævner Unionens højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerheds politik med kvalificeret flertal og med samtykke fra Kommissionens formand.

På samme måde som før kan DER bringe hans/hendes tjensteperiode til ophør efter samme procedure.

Har parlamentet nogen indflydelse her? Ja, de skal også godkende denne person.

Forelæsningen Uge 8 Mandag d. 18. februar 2013 - Retskilder og virkemidler

Retskilder og virkemidler

Primære:

Traktaterne (TEU + TEUF)

- Protokoller
- Bilag
- Charteret (på samme niveau som TEU og 6Cil)
- Retsakter under forstærket samarbejde
- Konventioner (noget medlemsstaterne kan indgå i, det er en slags mulighed for at handle uden om systemet/EU)

Traktaten (C-46 & 48/93 <u>Brasserie du Pecheur</u> , pr.51)	Direktiver (6 & 9/90 Francovich, pr.40)
- formål at tillægge borgerne <i>rettigheder</i> , - overtrædelsen er tilstrækkelig <i>kvalificeret</i> , og endelig, - direkte <i>årsagsforbindelse</i> mellem statens overtrædelse af sin forpligtelse og de skadelidtes tab.	- private tillægges <i>rettigheder</i> - indholdet af disse kan fastslås i <i>direktivet</i> - <i>årsagsforbindelse</i> mellem statens tilsidesættelse af forpligtelse og skadelidtes tab

Umiddelbar anvendelighed

-//-	Traktat	Direktiv
Vertikalt	a	ja
Horisontal	ja	nej

4. EU-konform fortolkning

TEU art. 26 (fastlæggelse af principper og overordnede retningslinjer)

art. 28 om vedtagelse af fælles aktioner i international regi

art. 37 om internationale aftaler

TEUF art. 218 om proceduren for indgåelse af aftaler med tredjelande og internationale organisationer

art. 288 om forordninger, direktiver, afgørelser, henstillinger og udtalelser

art. 296 om begrundelsespligt for retsakter

Uge 10 Kapitel 7 EU - Domstolskontrollen

7. marts 2013

10:20

EU - Domstolskontrollen Uge 10 d. 4. marts 2013

Søgsmålskompetence på rettighedssiden:

Kan man blive sagsøgt?

1. Varer art. 23, 30 og 110, Afgiftsmæssige hindringer.
2. Tekniske hindringer art. 34-37.
3. Personer, arbejdskraftens frie bevægelighed art. 45-46 og et **vigtigt direktiv 2004/38** Nr. 3 involverer også folk, der ønsker at bosætte sig i andre EU lande.
4. Tjenesteydelser - reguleres i art. 56-62 og i et Servicedirektiv 2006/123
5. Kapital - art. 63-66

--> der er forbud mod hindringerne for den frie bevægelighed:

Art. 18. om nationalitetsdiskrimination (er gældende for alle, af de frie bevægeligheder)

Der sondres mellem nedenfor stående 2 forbud:

- Direkte: Baseres på nationalitet
- Indirekte: Mindre tydelige, men har samme virkning. Baseret på andre forhold end nationalitet, men har samme virkning.

Undtagelser: TEUF Art. 34 --> Nationalitetsdiskrimination kan retfærdiggøres, hvis forholdene er omfattet af TEUF art. 36

Undtagelserne er enten traktatbaserede , eller slået fast af Domstolen.

Domstolen bestemmer, hvorvidt undtagelserne kan anvendes.

Undtagelserne finder anvendelse hvis:

1. Der er et grænseoverskridende element
2. De der påberåber sig bestemmelserne skal være berettiget.
3. De der stilles til regnskab for bestemmelserne skal være forpligtede

Proportionalitetsprincippet:

Formålet er at sikre de nationale foranstaltninger, som opstilles, er forholdsmæssige i forhold til reglerne.

Er foranstaltningerne i orden, ift. de regler, der skal anvendes?

Det er med andre ord en vurdering af foranstaltninger vs. Nødvendigheden heraf

Domstolen, når de anvender prop. Princippet i henhold til den fri bevægelighed og konkurrencereglerne:

- Vurderer egnetheden ift. reglerne
- Vurderer foranstaltningerne - er de nødvendige?

Unionsborgerskabet:

- Ideen var at alle EU-borgere skulle gå ind under én betegnelse: Unionsborgere.

TEUF: art. 20.

- Herunder danske forhold --> Edinburgh-aftalen. (betyder ikke noget)
- Direktivet 2004/38
- Politiske og diplomatiske rettigheder

Undtagelser til den frie bevægelighed:

- Offentlig administration og myndighed **er ikke** omfattet af EU-regler.
- Det samme gælder den offentlige orden og sikkerhed.

Doktrinen om interne forhold

- Krav om grænseoverskridende element
- Dog se C-34/09, Zambrano.

Man vil sikre økonomisk stabilitet og fremgang. Øget samhandel.

Det indre marked kommer til eksistens gennem traktaten, forordninger og direktiver

De frie bevægeligheder:

Varer

- Afgiftsmæssige hindringer (art. 28, 30 og 110)
- Ikke afgiftsmæssige hindringer (art. 34-37)

Personer

(og selskaber)

- Arbejdskraftens frie bevægelighed (art. 45-48)
- Etablering (artikel 49-55)

Tjenesteydelser

- Artikel 56-62

Kapital

- Artikel 63-66

Hver frihedsbestemmelse har en undtagelsesbestemmelse.

Artikel 18 i TEUF

Forbud - diskrimination og restriktion

HR: forbud mod diskriminerende foranstaltninger

Direkte: Personer/ selskaber, fra andre Medlemsstater underlægges strengere regler end dem, der gælder i Medlemsstaten

Indirekte: Tilsyneladende nationalitets neutrale kriterier, som reelt fører til forskellig virkning for forskellige nationalitetsgrupper. F.eks. At man i en MS siger, at det kun er bestemte mennesker, der må gå på et pågældende museum.

Restriktioner: Begrænses samhandlen i det hele taget.

Øvrige betingelser

Grænseoverskridende effekt

Det varierer mellem de enkelte frihedstyper, hvor meget der skal til, før der er tale om en grænseoverskridende effekt.

- UP: Medlemsstaten